

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 345/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. G., P., MUDr. E. G., P., a M. J., Z., zastúpených Advokátskou spoločnosťou JUDr. D. D., advokát, spol. s r. o., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní pod sp. zn. 20 Er 1643/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. G., MUDr. E. G. a M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. marca 2010 doručená sťažnosť Ing. V. G., MUDr. E. G. a M. J. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1643/2006.

2. Sťažovatelia uviedli, že boli ako povinní účastníkmi konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 20 Er 1643/2006. V priebehu konania dobrovoľne splnili uložené povinnosti, ktoré boli predmetom exekúcie-vypratali nehnuteľnosti a uhradili oprávneným trovy predchádzajúcich súdnych konaní. Oprávnení preto 10. marca 2008 podali okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Okresný súd oznámením z 30. júna 2008 informoval oprávnených, že *„v danej veci nie je dôvod na zastavenie exekúcie, pretože zo strany povinných došlo k plneniu povinnosti, ktorá bola predmetom vymáhania“*. Preto ide v tejto časti o prípad, keď exekútor upustí od vykonania exekúcie podľa § 46 ods. 3 prvej a druhej vety Exekučného poriadku. Zároveň okresný súd oznámil, že súdny exekútor bude pokračovať v exekúcii pre účely vymoženía trov exekúcie. *„Po vymožení trov súdny exekútor vráti poverenie s tým, že exekúcia bola ukončená upustením.“* Následne súdny exekútor 7. júla 2008 vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie, pretože *„...Exekučné konanie sa skončilo čiastočným upustením (pokiaľ ide o vypratanie) a čiastočným vymožením (trov exekúcie) dňa 2. 7. 2008“*. Sťažovatelia s takýmto postupom nesúhlasia a domáhajú sa rozhodnutia o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, tak ako to navrhli oprávnení. Podľa sťažovateľov tým, že okresný súd do podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o zastavení exekúcie v súlade s návrhom oprávnených, je konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 20 Er 1643/06 poznačené priet'ahmi. Sťažovatelia poukázali na súvislosť medzi rozhodnutím súdu o zastavení exekúcie a výškou odmeny súdneho exekútora, kedy mu nepatrí odmena vo výške 20 % ani 10 % zo základu na jej určenie, ale odmena podľa § 14 a § 15 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa názoru sťažovateľov súdny exekútor vo veci nekonal a nič nevymohol, preto má nárok na odmenu iba podľa už uvedených ustanovení. V závere sťažovatelia uviedli, že *„... tu nemôže byť záujem exekútora na jeho nedôvodnej odmene vyšší ako je*

dispozičné právo oprávnených navrhnúť zastavenie exekúcie v súlade so zákonom 233/95 Z.z. § 57 ods. 1 písm. c)“. Sťažovatelia sú preto „nútení“ domáhať sa sťažnosťou ústavnej ochrany, pretože sú v konaní na okresnom súde pod sp. zn. 20 Er 1643/06 porušované ich práva a je proti nim nedôvodne vedená exekúcia.

3. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia navrhujú vydať nález, ktorým ústavný súd vysloví, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1643/06 bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovatelia zároveň požiadali, aby ústavný súd priznal sťažovateľom aj primerané finančné zadosťučinenie, a to každému vo výške po 5 000 €, ako aj náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 46 ods. 3 prvej a druhej vety Exekučného poriadku exekútor upustí od vykonania exekúcie, ak povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie. Exekútor upustí od vykonávania exekúcie aj v prípade, ak povinný plnil čiastočne a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlasí.

7. Ústavný súd zdôrazňuje, že je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhali v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že sťažovatelia (kvalifikovane zastúpení advokátom) v sťažnosti namietali porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu.

8. Podstatou sťažnosti je posúdenie otázky, či v prípade, ak oprávnení v exekučnom konaní navrhli z dôvodu dobrovoľného uspokojenia ich nárokov povinnými (okrem trov exekúcie) zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, mal okresný súd v súlade s ich vôľou exekúciu zastaviť. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom spisu okresného súdu sp. zn. 20 Er 1643/2006, ktorý si vyžiadal, zistil tieto skutočnosti:

Sťažovatelia mali podľa vykonateľného rozsudku okresného súdu pod sp. zn. 12 C 473/92 z 23. marca 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 8 Co 405/05 z 5. decembra 2005 uložené vypratať v rozsudku označené nehnuteľnosti, zaplatiť oprávnenému v 2. rade sumu 2 500 Sk, zaplatiť pre oprávnených v 1., 2. a 3. rade sumu 178 688 Sk z titulu trov právneho zastúpenia v konaní na okresnom súde, ako aj sumu 24 287 Sk z titulu trov odvolacieho konania. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sa stal právoplatným 29. marca 2006 a vykonateľným 2. apríla 2006. Vzhľadom na to, že sťažovatelia ako povinní nespĺnili, čím im ukladalo vykonateľné rozhodnutie, podali oprávnení 18. mája 2006 súdnej exekútorke návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd vydal 16. júna 2006 poverenie súdnej exekútorke na vykonanie exekúcie na vymoženie uložených povinností vrátane predbežných trov exekúcie, ktoré súdna exekútorka vyčíslila na 80 000 Sk. Dňa 13. septembra 2006 vydal okresný súd uznesenie sp. zn. 20 Er 1643/2006 o povolení odkladu exekúcie do právoplatného skončenia konania o mimoriadnom dovolaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 1 M Cdo 10/2006. Z dôvodu, že najvyšší súd mimoriadne dovolanie zamietol, sťažovatelia dobrovoľne vypratali označené nehnuteľnosti a uhradili oprávneným trovy predchádzajúcich súdnych konaní. Oprávnení preto 10. marca 2008 podali okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Súdna exekútorka sa okresnému súdu následne vyjadrila s tým, že vo veci nie je dôvod na zastavenie exekúcie, pretože všetko, čo bolo predmetom exekúcie, okrem trov exekúcie, je už splnené, aj preto po vymožení trov exekúcie vráti okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie. Okresný súd oboznámil oprávnených oznámením z 30. júna 2008, že vo veci nie je dôvod na zastavenie exekúcie, pretože zo strany povinných došlo k plneniu povinnosti, ktorá bola predmetom vymáhania, a preto v tejto časti je daný dôvod na upustenie od vykonania exekúcie podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku.

Uvedené oznámenie bolo zároveň doručené aj právnomu zástupcovi sťažovateľov. Súdna exekútorka 7. júla 2008 vrátila okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie, pretože exekučné konanie sa skončilo čiastočným upustením (pokiaľ ide o vypratanie) a čiastočným vymožením (trov exekúcie) 2. júla 2008.

9. Ústavný súd považuje postup okresného súdu za správny, pretože v danom prípade ak sťažovatelia dobrovoľne splnili uložené povinnosti (okrem trov exekúcie), súdna exekútorka upustila v tejto časti od vykonania exekúcie podľa § 46 ods. 3 prvej a druhej vety Exekučného poriadku. Preto nebol dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Sťažovatelia sa domáhajú zastavenia exekúcie, ktorá sa však skončila z iného právneho dôvodu, a to z dôvodu splnenia vymáhanej pohľadávky. Okresný súd preto ani reálne nemal čo zastaviť, pretože exekúcia sa už reálne skončila. Zo sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovatelia dobrovoľne splnili uložené povinnosti až v priebehu exekučného konania, preto neobstojí ani argumentácia sťažovateľov, že súdna exekútorka nič nevymohla, a preto jej patrí iba odmena podľa § 14 vyhlášky. Ústavný súd sa stotožňuje s oznámením okresného súdu z 30. júna 2008, že pri výpočte odmeny súdnej exekútorky sa bude postupovať podľa § 4, 5 a 7 vyhlášky. Potom, ako súdna exekútorka vymohla od sťažovateľov trovy exekúcie, vrátila súdu poverenie na vykonanie exekúcie. Postup okresného súdu nemožno považovať za svojvoľný či arbitrárny. Okresný súd dostatočne v oznámení z 30. júna 2008 odôvodnil, prečo nebolo možné exekúciu zastaviť, tak ako to navrhovali oprávnení. Uvedené oznámenie okresný súd tiež doručil právnomu zástupcovi sťažovateľov. Okresný súd vo veci priebežne konal, a preto ústavný súd nezistil v jeho postupe obdobia neodôvodnenej nečinnosti. Ústavný súd nezistil v postupe okresného súdu možnosť namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietala, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

11. Zároveň ústavný súd považuje sťažnosť za oneskorene podanú. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 292/09). Podstata sťažnosti spočíva v nespokojnosti sťažovateľov s tým, že okresný súd nevyhovел návrhu na zastavenie exekúcie. Stanovisko okresného súdu k tomuto návrhu bolo vyjadrené v oznámení z 30. júna 2008, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľov 21. júla 2008. Sťažovatelia podali sťažnosť ústavnému súdu na poštovú prepravu až 12. marca 2010, teda nepochybne po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnenú. Pretože došlo k odmietnutiu sťažnosti v celom rozsahu, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov (primerané finančné zadosťučinenie, náhrada trov konania a trov právneho zastúpenia), keďže tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010